

# Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1950. január 11. szerda.

ARA 4 LEJ.

VII. ÉVFOLYAM, 9. SZAM.

## Trumannak nem sikerült elkendőzni az igazságot

Truman elnök ellentmondással teli kongresszusi üzenete az elkendőzés szándéka ellenére rávilágított az USA válságos politikai, gazdasági és társadalmi helyzetére. Ezen túlmenően megmutatta az imperialista tábor korhadó rendszerének vonaglásait. Az elnök üzenete nem szándékolta bemutatni a valóságnak megfelelő helyzetet, hanem igyekezett elkendőzni az Egyesült Államok válságos politikai, gazdasági és társadalmi helyzetét és elrejteti az amerikai dolgozó tömegek előtt azt, hogy elnökkévéválasztása alkalmából tett ígéretét nem váltotta valóra.

Truman elnök valótlán állításoktól és demagóg ígéretektől hemzsegő üzenetében mégis kénytelen volt beismerni azt, hogy az 1949. esztendő az USA részére a gazdasági hanyatlás jellemezte.

Ezzel kapcsolatban a kongresszusi üzenetből megtudjuk azt, hogy a munkanélküli segély egyáltalán nincs arányban a jelenlegi szükségletekkel, vagyis a munkanélküliség növekedésének arányával. Ezzel szemben az amerikai monopóliumok megkaparintották maguknak a nemzeti jövedelem egyre jelentősebb részét, ami természetesen a dolgozók életo anyagi feltételeinek rovására történt.

Truman elnök kénytelen volt beismerni az egyre növekvő munkanélküliséget, amely 1949-ben az előző évhez viszonyítva kétszeresére emelkedett, vagyis az elmúlt esztendőben újabb 1 millió 600.000 ember maradt ismét kenyér nélkül. A gazdasági válsággal kapcsolatban Truman üzenetében kénytelen volt azt is beismerni, hogy az elmúlt esztendőben a sztrájkmozgalom a munkások nagy tömegeit vonta el a termelő munkától, úgyhogy a sztrájk miatt 1949-ben 50 százalékkal több volt az elveszített munkanapok száma, mint 1948-ban.

Igen válságos helyzetkép tárul elénk, ha az Egyesült Államok pénzügyi helyzetét vizsgáljuk. A kongresszusi üzenet beismeri, hogy a súlyos gazdasági helyzet következményeképpen az USA 1949. évi költségvetése több mint 3 milliárd dollár veszteséggel zárult. Bár Truman elnök a súlyos pénzügyi helyzet honcolására már nem mert kitérni, mégis a washingtoni pénzügyminisztérium hivatalos közléséből megtudjuk azt, hogy az USA államadóssága 1949. év végén 257 milliárd dollárra emelkedett.

Belpolitikai kérdésekkel foglalkozva, Truman elnök üzenetében megismételte a multból már jólismert demagóg kijelentéseit a „virágzó” Amerikáról, mégis kénytelen volt beismerni az USA-ban uralkodó vérgyes helyzetet. Az elnök beismerte, hogy „a kis- és középjövedelmű lakosságnál, különösen a túlszűfolt városok vidékén, még lakásnég áll fenn”. Itt elfelejtette azonban az elnök megemlíteni azt, amit a Daily Compass említett meg, hogy csupán New Yorkban 400.000 család, vagyis legalább 1 millió 200.000 ember olyan házakban él, amelyek

még 1901-ben lakhatásra alkalmatlanoknak minősítettek.

Truman elnök kénytelen volt beismerni azt is, hogy a lakosságnak csak igen kevés része részesülhet orvosi segélyben és a kórházak száma a lakosság-hoz viszonyítva igen csekély.

Igen szomorú képet nyújt az USA elnökének a közoktatásügyi helyzettel kapcsolatos kijelentése, amely szerint „az ország számos vidékén az ifjúság nem élvezheti az életet, mert nincs módjában tanulnia”.

Az USA elnöke képmutatón az állította, hogy az amerikai politika célja „konkrét békeprogram” megvalósítása, de ügyesen elhallgatta azt az eszevesztett fegyverkezési versenyt, amelyet az Egyesült Államok folytatnak. Elhallgatta azt, hogy az USA hatalmas összegeket fordít európai és ázsiai csatlósainak felfegyverzésére, a világ-körül támaszponthálózat létrehozására és mindarra, ami támadó politikáját érvényre juttatja.

Mennyivel más helyzetkép tárul elénk, ha a béketábor erői hatalmas vezetőjének, a Szovjetuniónak és a népi demokratikus országok politikai, gazdasági és társadalmi téren 1949-ben elért megvalósításait nézzük. A Szovjetunióban 1949. októberében az egész ipari termelés több mint 50 százalékkal felülmúlta az 1940. évi átlagos havi termelést. A szovjet népgazdaság nemesak elérte, de túl is szárnyalta a háború előtti színvonalat és így minden alap megvan ahhoz, hogy a Szovjetunió népei a háború utáni első sztalini ötéves tervet határidő előtt teljesítsék. A világ első szocialista állama, a hatalmas Szovjetunió teljesen megszüntette a munkanélküliséget és állandóan gondoskodik a dolgozók életszínvonalának emeléséről. A szocialista rendszer gyökeresen kiirtotta a gazdasági válságok okait, amelyekből a kapitalista világ urai rendszerint háborús kalandokkal keresnek kiutat.

A hatalmas Szovjetunió állandó támogatását és baráti segítségét élvező népi demokratikus országokban is az elmúlt esztendőben jelentősen megnövekedett az ipari és mezőgazdasági termelés, állandóan emelkedik a dolgozók életszínvonala. Népköztársaságunk dolgozói újabb lendületes munkával kezdtek meg az 1950. évi Állami Terv teljesítését, amely 1949-hoz viszonyítva 37 százalékkal irányozza elő az ipari termelés emelését.

Az amerikai imperialisták mindenféle furfanghoz folyamodnak, hogy elítéljék az amerikai nép és a külföld előtt a tényleges helyzetet. Ez a tetefelt optimizmus azonban senkit sem téveszt meg, mert a világ dolgozói tisztán látják azt, hogy a háborúra uszító amerikai imperialisták és csatlósai a legsúlyosabb gazdasági válságba sodorták országukat. A béketábor erői a hatalmas Szovjetunió vezetésével határozottan harcolnak a háborúra uszító angol-amerikai imperialisták és csatlósai ellen a tartós békéért.

## A tordai „Proletarul” dolgozói vállalták:

### 1950-ben valamennyien bekapcsolódnak a munkaversenybe

TORDA. — (Tudósítónktól.) A tordai „Proletarul” samott-téglagyár dolgozóinak mintegy 70 százaléka állott szocialista munka versenyben az elmúlt esztendőben. A munkaversenyek kiszélesítésének és alapos megszervezésének eredménye: az elmúlt évben 33 százalékkal túlteljesítették az előirányzatot.

Ebben az évben újabb feladatokat hárulnak a „Proletarul” gyár dolgozóira. 1950-ben jelentős mértékben növekedik a gyár termelése. Ezért a dolgozók elhatározták, hogy a munkaversenyeket még jobban kiszélesítik. Vállalták, hogy a gyár összes dolgozóját bevonják a versenybe. Ezen a téren is 100 százalékos eredményt akarnak megvalósítani. Ezzel is biztosítják az 1950. évi Terv időelőtti teljesítését és túlszárnyalását.

A versenyeket már az első napokban megszervezték. A dolgozók hatalmas lendülettel kezdtek a termelés a második Állami Terv első napjaiban. Január 6-ig a „Proletarul” samott-téglagyár dolgozói 20 százalékkal haladták túl az előirányzatot.

Az első napok eredményei biztatóak. A 20 százalékos norma túlszárnyalás ösztönzően hat a termelés további fokozására.

### Száz százalékkal több kötött-árut gyárt 1950-ben a „Helios”

KOLOZSVAR. — Több mint fokozatos fejlődést, ugrásszerű megnagyobbodást jelentett az első Állami Terv a „Helios” kötőüzem életében. A Budai Nagy Antal-úton meghúzó kis kötőde egyik napról a másikra komoly teljesítményű kötőüzemmé fejlődött, több kis kötőde összevonásával, a Mócok-utján levő volt szappangyár épületében. A régi helyiség szűk keretei között nem fejlődhetett volna a „Helios”. Az áthelyezéssel a kötődék csatlósásával az Állami Terv széles lehetőségeket nyitott az üzem bővítésére s korszerűsítésére.

Az elmúlt esztendő megvalósításai alapot nyújtanak a további fejlődésre. A „Helios” helyiségének átalakítása és bővítése e pillanatban is folyamatban van s az elkövetkező hetekben még nagyobb lendülettel folytatódik. Az üresen álló termeket a célnak megfelelően átalakítják. Ezután következnek a munkatermek átcsoportosításai. Jelenleg ugyanis a munkatermek beosztása helytelen s a feldolgozás alatt levő nyersanyag és félkész-áru hordozása rengeteg idővesztést jelent a termelésben. Sok a holtidő, amit viszont ki lehet küszöbölni. Ezért a javítási és átalakítási munkálatok befejezése után átszervezik a munkamenetet s ez igen előnyös hatással lesz a termelés folytonosságára s növeli a mennyiségi eredményeket.

Az üzem bővítése, illetve a nagyobb munkaterület biztosítása korántsem elégséges a „Helios” termelőképességének fokozására. Ehhez gépek és munkaeszközök szükségesek. Az első Állami Terv erről is gondoskodott. Még az elmúlt esztendőben rengeteg kötődépet utaltak ki a „Helios” részére. Felszerelésük s üzembeállításuk azonban a mai napig nem valósulhatott meg helyszűke miatt. A javítási és bővítési munkálatok befejezése után viszont azonnal megkezdik az üzem kívül álló gépek beállítását.

A kötőgépek mielőbbi beszerelése rendkívül indokolt: a „Helios” 1950-ben száz százalékkal növeli termelését az elmúlt évhez viszonyítva. Ebből nyilvánvalóan következik, hogy az újonnan üzembeállított gépek mellé a jelenleginél több szakmunkás szükséges. Az 1950. évi Állami Terv ezt is biztosítja a „Helios” részére. Lehetőséget nyújt a dolgozók létszámának növelésére s ezzel egyidejűleg az új szakkaderek nevelésére. Legutóbb az üzem több dolgozó küldött a fővárosban szervezett szakmai tanfolyamra. Az

üzem keretén belül is rövidesen szakmai iskolát létesítenek. A dolgozók létszámát pedig 30—40 százalékkal növelik ebben az esztendőben.

Az üzem bővítésével együtt jár a nyersanyag mennyiségének növelése és folytonos szállításának biztosítása. Ez a kérdés egyébként csatlóódik a nehézipar fejlesztéséhez. Ismeretes, hogy a kolozsvári „Unirea” fémáru-gyár a főiparban nélkülözhetetlen gépeket készít. A futószalagon előállított

fonóipari gépek nagyrésze a jelen pillanatban lasiban létesülő fonódában kerül. Az új fonóda megindulásával pedig több fonal jut a textilgyárak és üzemek részére s így a „Helios”-nak is. Lesz bőven fonal s a „Helios” teljesítheti, túlszárnyalhatja tervét. S az ország többi kötőüzemei és a „Helios” biztosítják, hogy 1950-ben 80 százalékkal több kötöttáru kerül szétosztásra a dolgozók között. Ezt is a második Állami Terv biztosítja.

### 80—100—126 százalékos normatúlszárnyalások a Herbák János műveknél

KOLOZSVAR. — A második Állami Terv első napjait nagy-szerű termelési eredményekkel köszöntötték a kolozsvári „Herbák János”-művek dolgozói. A cipőgyár galanter-osztályán Teodor Ioan január 5-én 60 százalékkal, 6-án pedig 80 százalékkal haladta túl a normát. A rá-más-osztályon Balogh Sándor 98 és Balázs György 126 százalékkal, Costin János pedig 100 százalékkal szárnyalta túl az előirányzatot. A bakancs-

varrodában Kovács Béla január 2—5. között átlagosan 100 százalékos normatúlszárnyalást ért el. Székely Ferencné a második Állami Terv első napjaiban 110 és Székely Józsefné 55 százalékos normán felüli teljesítményt valósított meg. A bakancs-alja osztályon Marosán László 70 és Gergely Imre 100 százalékkal termelt többet az előirányzatnál január első hetében.

### A gép- és traktorállomások igazgatóinak országos értekezlete

BUKAREST. — (Agerpres.) Hétfőn délelőtt kezdődött meg a fővárosban a gép- és traktorállomások igazgatóinak országos értekezlete. Az értekezletet Vaida Vasile földművelésügyi miniszter nyitotta meg, aki részletesen ismertette a RMP KV. és a minisztertanács határozatát a gép- és traktorállomások munkájának megjavításáról. E határozat szellemében megvizsgálva a gép- és traktorállomásokra háruló feladatokat a mezőgazdaság szocialista átalakítá-

sában, a földművelésügyi miniszter rámutatott arra, hogy a Párt segítése és a tavalyi Állami Tervben elért sikerek folytán megteremtődtek a szükséges feltételek az idei Állami Terv teljesítésére és túlszárnyalására a mezőgazdaságban.

Az értekezleten ezután jelentések hangzottak el a gép- és traktorállomások multévi tevékenységéről, amelyeket hozzá-szólások követtek.

### Magyarországi Iróküldöttség a bukaresti Eminescu-ünnepségen

BUKAREST. — (Agerpres.) Vasárnap este magyarországi iróküldöttség érkezett a fővárosba, amely az Eminescu centenárius ünnepségeken vesz részt. A magyarországi iróküldöttség tagjai: Deveseri Gábor költő, a Magyar Népköztársaság Irószövetségének titkára, Karinty Ferenc novellairó és Barabás Tibor regényíró. A magyar iróvendégeket Stancu Zaharia a RNK Irószövetségének elnöke, Beniu Mihail és Sahighian Alexandru az Irószövetség titkárai, valamint az Irószövetség más tagjai fogadták.

Hétfőn délelőtt a magyarországi iróvendégek látogatást tettek a RNK Irószövetségének helyiségében.

## A mennyiségi munka után most a minőségre törekszik a szőkefalvi kulturothton

**SZŐKEFALVA.** — (Levelezőnk től.) A kisküküllői Szőkefalva a községek közé tartozik. A lakosságuk két nemzetiségre és négy felekezetre való tagoltságát a múltban a kulturmunka megakadályozására használták fel a kizsármányolók.

Csak 1946-ban történt némi próbálkozás a kultúrélet fellendítésére. De sem ez, sem pedig az egy évvel későbbi mozgalom nem hozott kellő eredményt. Az 1948-as évben a Román Munkáspárt harcoss vezetésével végbement politikai, gazdasági reformok, majd a tanügyi reform a fejlődés útjába álló gátak közül sokat ledöntött. Ebben az évben a még fiatal „Petőfi Sándor” kulturothton keretein belül lassan megindult a munka. Eleinte nehéz-évek voltak. Kevesen kapcsolódtak be a munkába. Sikon az ifjak közül a haladás ellenségeinek suttogása folytán meghátráltak a munka elől. Az osztályellenesség áskálódása folytán egyesek úgy viselkedtek, mintha még ma is a holdak száma jelezné az ember értékét. Sok jóindulatú, de hiszékeny ifjút sikerült távollattartani a munkától eleinte.

A Román Munkáspárt s a tömegszervezetek meggyőző és felvilágosító munkája folyamán azonban a kulturmunka iránti érdeklődés emelkedett. 1949 novemberéig a kulturgárda tagjainak a száma mintegy 50-re szaporodott. A kulturmunkába ezek állandó jelleggel résztvettek. Hetenként két alkalommal is sorra kerültek az esti és délutáni előadások, a művészi műsor.

1949 tavaszán a kerületi versenyeken a kulturothton csak nyolc szereplővel vett részt. Ez a szám 1949 december 18-ig, a Várfalván megtartott versenyig 48-ra emelkedett. December 30-án a Dicsőségt-mártonban megtartott járási versenyen a táncsoport 21 tagja állt ki versenyre.

Még sok a nehézség és a hiány, bár a szőkefalviakat sokat tanulhatnak más jobban működő kulturothtonoktól. De a szőkefalvi kulturothton már szép eredménnyel is dicsekedhetik: a járási versenyen tánc- és szavalóegyesülete a jutalmazottak közé került. Más három községgel együtt a kulturothton egy sakkklubot nyert.

A versenyek alkalmával az együttélő nemzetiségek mulatták be szellemi kincsüket a kulturothton keretein belül. Nyilvánvaló, hogy ez a nemzetiségi megbékélésének egyik szép bizonyítéka. Szellemi kincseiket az egész dolgozó nép szolgálatába állítják Szőkefalva különböző anyanyelvű dolgozói.

A versenyek alkalmával úgy a szereplőknek, mint az otthon vezetőinek alkalmuk nyílt más kulturothtonokkal kicserélni tapasztalataikat, ezen keresztül pedig meglátni hibáikat. Nyilvánvalóvá vált, hogy a mennyiségi fellendülés után most már a minőségre kell a főbb gondot fordítani. Igen fontos és sürgős tennivaló a község fiataljainak teljes számban, s az idősebb dolgozó földműveseknek is minél nagyobb számban való bevonása a kulturmunkába. Ehhez éberségre is szükség van. Fel kell ismerni és féltre kell állítani az utóból a rosszindulatú suttogókat, a haladás ellenségét.

A község minden haladó erőinek összefogásával a szőkefalvi kulturothton egyre hatalmasabb léptekkel fog haladni a már megkezdett és állandóan fölfelé ívelő pályáján.

Pataki János

## „Az Orosz Könyv” kiadásában megjelent a „Népszerű tudomány” sorozat 29. és 30. száma

**SUR I.: MESTERSÉGES VILÁGEGYETEM**

Ez a munka lebilincselő történet formájában ismerteti meg az olvasót a csillagászat alap-elemeivel, az égbolt titkaival, a Naprendszerrel, feltárja a világ-egyetem kormányzó törvényeket és végigvezet a csillagászat egész történetén. Megismerter a hinduknak és babyloniaiaknak a világ-egyetemről való elképzelésével, Ptolemaeus világrendszerével, Kopernikus óriási felfedezésével, Giordano Bruno tanával, Gallilei felfedezéseivel, Keppler törvényeivel, Newton elméleteivel és a csillagászat tudomány terén folytatott kutatások legújabb eredményeivel.

Sűrű egyszerű nyelvezetével a legbonyolultabb és legelvonatottabb törvényeket is érthetővé teszi az olvasó számára.

**ZAVARICKAJA: TŰZ-HANYÓK**

Ez az érdekes tanulmány megmagyarázza a föld feletti és víz alatti tűzhányók, a hőforrások, gejzirek és ásványvíz források jelenségeinek okát és sajátosságait.

Leírja a világ leghíresebb tűzhányóit: a Vezuvt, a Kljucevszkaja Szopkát, a Sztrombolit, a Haweyt, a Mont Pelét, a Katmait és a Krakataut és elmondja egy-egy ismert kitörésük megrázó történetét.

Mindkét munka gazdagítja az olvasó természettudományi ismereteit és sikeres harcot folytat a természet titkainak baba-nás, tudománytalan értelmezései ellen.

Szerdán, január 11-én,  
este fél 8 órakor:

**Az Állami Magyar Színházban**  
negyedszer

## A furfangos özvegy

Történik Velencében, a XVIII. században

Írta: Carlo Goldoni. Rendező: Kömives Nagy Lajos  
Átdolgozta: Révai József. Dizslettervező: Szakács György  
Jelmeztervező: Szopos Klára

Jegyek elővételben AGES vezérigazgatóknál.  
Kolozsvár, Szabadság-tér 6 szám

# A FURFANGOS ÖZVEGY

(Az Állami Magyar Színház bemutatója)

Az Állami Magyar Színház leg-ujabb bemutatója Carlo Goldoni „A furfangos özvegy”, című vígjátéka volt. E klasszikus vígjáték mintegy két évszázad előtti multba vezet vissza a nézőt. A kor, melyben a darab cselekménye lejátszódik, a feltörekvő polgárság és az arisztokrácia harcának kora. Két világ áll tehát szemben, egymással. A keletkező új, a haladó elemet ebben a korban a polgárság képviseli, az elhaló régít pedig a bomlásnak indult arisztokrácia. A polgárság lépésről lépésre hódít meg újabb és újabb gazdasági pozíciókat, hatalmas vagyonokra tesz szert és a gazdasági életben egyre fontosabb szerephez jut. A fejlődés legnagyobb kerékkötője az, hogy a politikai élet irányítása, az állam kormányzása még mindig az arisztokrácia kezében van. A polgárság felfelé haladó útjában tehát a politikai, közigazgatási kulcs-pozíciók meghódítására törekszik. Ennek egyik módja, az arisztokrácia sorajba való beszívargás, az arisztokrácia gőgös elzárkózásának szétbomlasztása, az arisztokrácia tekintélyének aláásása. Ebben a folyamatban, kiúdelemben a polgárság nemcsak gazdaságilag, hanem műveltség szempontjából is hovatovább fölénybe kerül.

A XVIII-ik század ilyen állapota adja „A furfangos özvegy” témáját. Goldoni darabja Velencében játszódik le, de az író tulajdonképpen a nemzetközi arisztokráciáról mond benne bírálatot. E bírálat realitása abban áll, hogy angol lordot, a francia világit s a spanyol grandot, mint a haladó osztály képviselőit, a maguk valóságában mutatja be: jellemtelenségnek, műveltségnek, butáknak és nagymértékben neveltségeseknek. A nemzetközi arisztokrácia három képviselője — s még az olasz gróf is, akinek szimpatikusabb alakjához az író saját patriotizmusát vetítette ki — a polgárnő furfangjával, eszével, műveltségével szemben mindvégig neveltségesse válik. Goldoni a XVIII-ik századbeli arisztokrácia leglényegesebb jegyét emeli ki darabjában: Leleplezi kulturáját — mely egyik-két név állandó emlegetésének álkulturája — rothadt erkölcsét, áldeáljait s még gőgjét is, amely alapjában véve csak magára erőszakolt póz, külső máz, mely belső ürességet takar. A négy nemzet jellegzetes arisztokrata figuráját a furfangos özvegy szinte dróton rángatja mindaddig, míg közülük a céljainak legmegfelelőbbet ki nem választja.

A klasszikus vígjáték színrehozása — különösképpen technikai megoldása — minden dícséretet megérdemel. Ebben a tekintetben Kömives Nagy Lajos rendező, Szakács György dizslettervező és Szopos Klára jelmeztervező, valamint a színház technikai személyzete kétségtelenül nagy munkát végzett. A darab technikailag komoly nehézségeket okoz: szám-talanszor változik a szín, sok díszletet és kosztümöt igényel. Ezt a kérdést az Állami Magyar Színház technikai kifizogástalanul oldották meg. De nehéz feladat elé állította a darab a művészeket is. Klasszikus vígjáték személyeit kellett alakítaniuk a szocialista realizmus eszközeivel. E feladat megoldása, néhány hibától eltekintve, az Állami Magyar Színház újabb sikerét jelzi. Különösen annak figyelembevételével vonhatjuk le e következtetést, hogy a színháznak első ilyen kísérletét láttuk.

Az előadás legnagyobb érdeme, hogy kihozta azt a komikumot, mely a hanyatló arisztokrácia képviselőinek jelleméből — illetve jellemtelenségéből adódott s ezzel neveltségesse tette az egész szöveget. A lord Runehif (László Gerő) angolos higgadtágában, a don Alvaro di Castiglia (Im-

rődy Géza) méltóságjeltségében, a Monsieur le Bleu (Flóra Jenő) könnyedségében ugyan-azt az elvtelenséget, gerinctelenséget és hazug pózt éreztük. Az olasz gróf szenvedélye minden más érzésén és meggondolásán felülkerekedik. Nagyrészt ez különbözteti meg vetélytársaitól. Szüvedélyében az előző három arisztokratánál következetesebb s ezzel magában véve is rokonszenvesebb válik vetélytársainál. Ugy érezzük azonban, hogy Halász Géza alakítása ezt a rokonszenves vonást még fokozta.

A polgárságot a darabban Rosaura — a furfangos özvegy, huga — Eleonora — és ennek kerője — Pantalone — lenne hivatva képviselni. A polgárság jelenlétét a színpadon azonban alig éreztük. Rosaura (Dorian Ilona) csak következetességével, eszével és műveltségével különbözött kerőitől. Mindez pedig a szövegből adódott. Mozgása, hanghordozása, egész játéka túlságosan arisztokrata nő nyújtott. A polgár legjobban talán azokban a jelenetekben jött ki, amikor négy gavallérját különböző kosztümökben és álarcban teszi utolsó „próbára”. Eleonora (Tanai Bella) polgári nő helyett inkább egy naiv bakfis volt, Szendrei Mihály pedig Pantalone szerepében szokvány figurát adott.

Arlecchino (Sebesi Péter) és Marionette (Kovács Kató) szerepe nem lényegtelen. Az író érdemei közé tartozik az is, hogy a „pórnépet” — az inast

és a szobaleányt — nem mint görnyedő, az urukat és környezetét alázatosan kiszolgáló lényeket állítja be, hanem mint okos, ravasz egyéneket, sőt egyéniségeket. Arlecchino és Marionette minden alkalmat megragadnak arra, hogy maguk is függetlenekké, polgárokká váljanak. Ez a törekvésük természetesen is, lévén a polgárság annak a kornak egyetlen olyan osztálya, melynek keretei között felemelkedésük biztosítva lehetett. A ravasz, okos inas alakját Sebesi Péter játéka megközelítette. Kovács Kató a szobalány szerepében — még francia szobalányban is — túlságosan disztigált. A szobalány kétségtelenül rokonszenves volt, de ruháján kívül semmiben sem különbözött úrnőjétől.

Az Állami Magyar Színház bemutatójáról végeredményként elmondhatjuk, hogy az új próbálkozás sikeres volt. E sikerhez hozzájárult az újonnan felszerelt forgószínpad is, mely nélkül a darab színrehozása technikailag lehetetlenné vált volna. De hozzájárult elsősorban a technikai személyzet, a rendezőség, s a művészek öntudatos munkája. „A furfangos özvegy” bemutatója biztatás arra, hogy ezt az igen komoly kérdést — klasszikus daraboknak a szocialista realizmus eszközeivel való színrehozását — a jövőben az Állami Magyar Színház egyre tökéletesebben megfogja oldani. (O.L.)

## Sármásról írja a RDNSz

SARMAS.. — A RDNSz a községi ideiglenes bizottság segítségével nálunk is szépen sikerült jenyőfa-ünnepélyt rendezett. A Köztársaság másodéves születésnapjának tiszteletére díszítettük fel a fát, mely alatt szép, értékes, a Köztársaságot éltető beszédek hangzottak el.

Két tanító elvtárs tartott beszédet románul és magyarul. Ez után az Internacionálét énekeltük el, mi felnőttek és a gyermekek. Majd a csillagot a alatt megkezdődött az ajándékok kiosztása. Harminc csomagot kaptak a község szegény gyermekei, melyek között 8 bakancs, több méter szövet és lánykaruhák voltak. Négy száz cukorka-csomagot is kaptak a gyermekek.

Négy szomszédközösgben: Szentpéteren, Budatelkén, Méhesen és Kamaráson is hasonlóképpen zajlott le az ünnepség.

A gyermekek forrón ünnepelték a Népköztársaságot, a Román Munkáspártot. Mert ma már gondoskodnak a szegény gyermekekről, hogy meleg ruhában, cipőben járhasanak az iskolába.

Serkédi Ida, a RDNSz tagja.

## SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Pavlovics Károly, Gyalu: Jól és gördülékenyen, irodalmi stílusban fordít. Kár, hogy beküldött anyagát a közölhetőség szempontjából nem választotta meg jobban. Versfordítása témája miatt elvesztette aktuálitását. Ezt a verset a háború befejezésekor írták s annyira telve van aktuális mondanivalókkal, hogy ma már nem időszerű. Novellafordítása igen hosszú. Napilap csak a legrikkább esetben közölhet ilyen terjedelmű, ilyen hosszúsú lélegzetű irodalmi írást. Ennek ellenére, mert értékes munka, alkalmadtán közöljük. Az orosz-ból való fordításra csak biztathatjuk. Erre nagy szükség van. Csak arra kérjük, rövid karcolatokat nevellát és időszerű írást küldjön be legközelebb.

Darvas Dezső, A nagy Sztálin születésnapjának tiszteletére írott verse határozottan verselőkészre vall. Egyes hibás és erőltetett rimelő sor után friss, pergő sorok következnek. Olvasson sokat és nagy figyelemmel. Fejlődjék.

Liebhárdt Alfréd, Ez a verse még nem közölhető, nem üti meg a mértéket. Ennek is csak azt tanácsolhatjuk: olvasson, tanuljon sokat.

Péter Zoltán, Dics: Sztálin című verse határozottan tehetségre vall. Azt tanácsoljuk Önnek, versével jelentkezzen az Irószövetség kolozsvári tagozatánál. Az Új tollak csoport kimondottan az Önhez hasonló tehetséget mutató munkák és parasztszármazású fiatalokkal foglalkozik. Az Irószövetség címe Kolozsvár, Jókai-utca 2. Jakab Gyuláné. Egyik versét

közöltük nemrég megjelent verses oldalunkon. Sztálin apánk című verse is jól gördül. Ennek is azt tanácsolhatjuk, amit Péter Zoltánnak. Keresse a kapcsolatot az Új tollak Irószövetségi csoporttal.

Székelly István, Csáki gorbó. Verse aránylag jó, harcoss és haladó írás. Küldjön újabb, aktuális írást, mert ez a verse későn került hozzánk s már időszerűségét veszítette.

Kovács József, Torda: A Köztársaság másodéves születésnapjára írott alkalmi verse későn került kezünkbe s így már időszerűségét veszítette. Egyébként csak biztathatjuk a verselésre. Ideológiailag hibátlan a verse, csak a verselés technikájával nincs még tisztában. Versében különböző számú szótagok szeszélyesen váltakoznak s néhol a rímek is erőltetetten csengenek össze. Ennek ellenére a vers lelkes, ígéretes írás. Ön is olvasson sokat, mert fejlődésképes. Figyelje jól a költők verseit, azokból megtanulhatja a verselés technikáit, mesterségből részét. Ennek összhangban kell lennie az érzéssel és a gondolattal, ami Ön-nél erőteljesen jelentkezik.

A RNK IRÓSZÖVETSÉG kolozsvári tagozatának „Új tollak” csoportja pénteken, január 13-án délután 6 órakor ülést tart az Irószövetség helyiségében. Jókai-utca 2. II. emelet.

A tagok pontos megjelenését kérjük.

Vezetőség.

# Közömbösen fogadta az amerikai közvélemény Truman elnök üzenetét

WASHINGTON. — (Agerpres.) Elénken foglalkoztatja az amerikai közvéleményt Truman elnök kongresszusi üzenete, amelyben az Egyesült Államok helyzetével foglalkozott.

A kongresszus republikánus párti tagjai közömbösen, sőt hidegen fogadták az üzenetet. A republikánusok tiltakozó közbekiáltásokkal fogadták az üzenetnek azt a részét, amelyben Truman elnök kijelentette, hogy a veszteséggel záruló pénzügyi politika a 80. kongresszus határozatának eredménye. Martin republikánus párti képviselő kijelentette, hogy az üzenet „Truman megunt és elcsépelte meséje, amellyel azt reméli, hogy becsaphatja a népet”. A villamosenergiaipari munkások haladó szakszervezete nyilatkozatot tett közzé, amelyben azzal vádolja Trumant, hogy cinikus határozatkénységet mutat a Taft-Harley-féle munkásellenes törvény eltörlésének kérdésében.

Az Associated Press hírügynökség jelentése szerint a Wall-Street egyes üzletemberei magukévá tették Truman üzenetét, amelyet „építő” jellegűnek tartanak, más üzletemberek pedig kijelentették, hogy az üzenet „éppen az, amit remélnek”.

## Elnökválasztásra készül Finnország

HELSINKI. — (Agerpres.) A FASS jelenti: a finnországi szocialista egységpárt január 6-án közvélemény-kérdéssel választási kiáltványt. A kiáltvány hangsúlyozza, hogy az elnökválasztások az országunk ügy gazdasági szempontból, mint a külpolitika szempontjából való megrosszabbodott helyzetének feltételei között folynak le. A

jelenlegi kormány gazdasági politikája a dolgozók életszínvonalának csökkenését, a munkanélküliség megnövekedését és a tőkés bevételének emelkedését idézte elő. Ennek a kormányának a külpolitikája a finn nép részére komoly aggodalmakat idéz elő. A szocialista egységpárt az elkövetkező választásokra az összes finn dolgozók

közötti egység és együttműködés megerősítését kéri. „Csakis a szocializmus felé vezető út — hangzik a kiáltvány — a béke, a demokrácia és a gazdasági fejlődés felé vezető út”.

A kiáltvány befejező részében felhívja Finnország dolgozóit, hogy szavazzon a finn nép demokratikus szövetségének jelöltjére.

## Kiéleződött a helyzet a Közelkeleten az angol és amerikai imperialisták között

KAIRÓ. — (Agerpres.) A Telegraph az egyiptomi választásokkal kapcsolatban véleményeket közöl, amelyben rámutat arra, hogy a saadista párt fölött aratott választási győzelemmel a wafdista párt hatalomra jutásának eredménye az lesz, hogy kiéleződik a harc a Közelkeleten az angol és amerikai imperialista érdekek között.

hogy amikor a választások a népnek lehetőséget adtak arra, hogy kifejezze elégedetlenségét, ne legyen már csak egy párt — a wafdista párt —, amely elnyerje a nép szavazatát.

A Közelkelet egyetlen országában sincs olyan szembeálló ellentmondás egyesek bősége és a néptömegek nyomora között. Az

Egyiptomi nép a gazdasági hátramaradottságot és a nyomort kívánja felszámolni, a nemzeti függetlenséget és a demokratikus szabadságjogokat elnyerni, ezért az egyetlen párt szavazott, amely választási kiáltványába beleírta a „haladó” szót és figyelmen kívül hagyta előző népeellenes politikáját

Az 1944-ben hatalomra jutott saadista párt kormány idején az amerikai monopoloké Egyiptomban jelentős engedményeket kapott különösen a kőolajkitermelés szempontjából, abban az időben, amikor Anglia kiszorult Arábiából és Ázsiában elvesztette utolsó hatalmi állásait.

A legutóbbi választások eredménye meglepéssel töltötte el az angol vezetőköröket, mert Nahas pasa a wafdista párt elnöke megszerezte angol barát.

1941-ben Nahas pasát az angolok már egyszer hatalomra segítették Faruk király ellen. Ekkor a királyi palotát harcokszüddel vetették körül, mialatt az angol nagykövet a királynak átnyújtotta az ultimátumot.

Ezalkalommal, finomabb módszert alkalmaztak az angol imperialisták, mégpedig azt, hogy felbátorították az előző kormányt arra, hogy elfojtsa az összes demokratikus és haladó erőket, úgy.

## Rendőrterror alatt folytak le az egyiptomi választások

KAIRÓ. — (Agerpres.) A Franco Presse jelenti, hogy az Egyiptomban január 3-án megtartott általános választások hivatalosan közölt ideiglenes eredményel a következők: a képviselőház 258 mandátumából a Wafdista Párt 156 mandátumot, a Saadista Párt 20 mandátumot, az alkotmányos liberális párt 13 mandátumot a nacionalista párt 4 mandátumot a szocialista parasztpárt 1 mandátumot és a függetlenek pártja 33 mandátumot kapott.

Harmincegy képviselőt megválasztottak jelentettek ki választás nélkül, mert azok a választókorúletek, amelyeknek választóit képviselték, csak egy képviselőjelöltet jelentettek be.

Az Egyiptomban január 3-án megtartott képviselőházi választások ostromállapotban, rendőrterror mellett folytak le.

Egyiptom lakosainak száma több mint 19 millió, mégis a választók száma, akik a választásokon résztvettek, nem haladta meg az 5 milliót. A választások idején a nagy ipari központokat a hadsereg egységei szállták meg, hogy segítséget adjanak a rendőrségnek. Az „El Asram” című lap jelenti, hogy a választások alatt több mint 72 baleset történt.

Mivel az Egyiptomi Kommunista Párt nem tudott résztvenni a választásokon, mert az előző saadista kormány rendeletével tiltott volt illegálitásban venni részt, a Wafdista párt — az ipari polgárság pártjának — győzelme elsősorban annak tulajdonítható, amint a „Liberation” című lap is hangsúlyozza, hogy az egyiptomi népnek nem volt olyan pártja, amelyre szavazatát adja.

Bár a wafdista párt programjában Nagybritannia ellen folytatandó nemzeti függetlenségi harc, a demokratikus szabadságjogok és társadalmi reformokért folytatott harc szerepel, legutóbbi kormányalakítása idején áru politikát folytatott és mint a többi polgári párt, annak a burzsoázának gazdasági érdekeit védelmező-jővé szerezte, amelyet képviselt.

## Az atomfegyver ellen tiltakozik Franciaország dolgozó népe

PÁRIZS. — (Agerpres.) Január 5-én, csütörtökön, megindult Franciaországban a Béke és Szabadság Harcosai Szövetségének egy hónapig tartó országos hadjárata az atomfegyver betiltására. A Szövetség vezetői, Yves Farges, Charles Tillon volt miniszter, Laurent Casanova, a Francia Kommunista Párt Központi Bizottsága Politikai Irodájának tagja, Boulier abbé és Fernand Vigne, a Szövetség főtitkára szerdán, január 4-én sajtóértekezleten bejelentették a kampány célját, vagyis tömegmozdulásokkal igyekeznek a kormányt az ország érdekeinek tisztelt tartására kényszeríteni, kiharcolni az atomfegyvernek nemzetközi szerződés alapján történő betiltását, ami kedvező légkört teremtené az öthatalmi békepaktum létrejöttéhez.

## A német nép erélyesen tiltakozik a Ruhr-vidék elszakítása ellen

A hadjárat megindulása alkalmából a Szövetség felhívást bocsátott ki, amelyet az ország minden hivatalos testületéhez eljuttatnak. A felhívás követeli, hogy az ENSZ rendelje el az atombombák azonnali megsemmisítését, mondja ki háborús bűnösnek mindazokat, akik atombombával fenyegetőznek. A francia parlament pedig hozzon határozatot, hogy támogatja a követeléseket, szüntesse be a népeket nyomorúságba döntő fegyverkezést, hagyja abba a gyarmati népek ellen vívott háborúkat, a békeharcosok üldözését és a hidegháborút.

## A német nép erélyesen tiltakozik a Ruhr-vidék elszakítása ellen

BERLIN. — (Agerpres.) A „Neues Deutschland” című lap közli a Német Szocialista Egységpárt központi vezetőségének a Ruhr-vidéki dolgozókhöz intézett üzenetét.

A Német Szocialista Egységpárt — mondja az üzenet — az egyesülési kongresszus óta ismételt kinyilvánította, a német nép sohasem fogja tűrni, hogy a Ruhr-vidéket kiszakítsák Németország testéből.

Az angol-amerikai imperialisták most a második világháború kitéréséért felelős nyugat-németországi cinkostársaikkal együtt, ismét megkísérik, hogy a Ruhr-vidéket elkülönítsék Németország gazdasági életétől, a nemzeti elnyomó politika és a Kelet ellen irányuló háborús gyújtogatás támaszpontjává tegyék. Ezek az imperialisták csak azért cselekedhetnek így, mert Adenauerék és Schumacherék személyében olyan német politikusokra találtak, akik kezét nyújtották nekik hazárduló politikájukban.

Minden becsületet német hazafinak a Nemzeti Front keretében kell harcolnia a békéért és az egység, demokratikus békeszerződés Németország megteremtéséért.

## A munkásigazgató személyes felelőssége

Felbúcsúlnak állandóan új jelek arról, hogy az ipari üzemek államosítása azt tűzte ki feladatul a munkásosztály elé, hogy a tőkés kezébe kivett gyárakat és üzemeket ne csak továbbvezesse, hanem új módon vezesse. A munkásosztálynak meg kellett tanulni a vezetés tudományának ezt a részét is.

Megváltal-e ennek a feltételnek? A politikai hatalom a munkásosztály kezébe került, amely a dolgozó parasztsággal szövetségben, a Román Munkáspárt vezetésével, az egész dolgozó nép javára mozgó, vezet, irányít. A néphatalmat a dolgozók milliói támogatják. Ezt bizonyítják az első Állami Tervünk túlszárnyalását biztosító szocialista versenyek hatalmas lendülete, az élmunkások és újítók tízezrei, ezt bizonyítja a dolgozó földművelés sorában mindjobban gyökeret verő ama felismerés, hogy a gépesített mezőgazdálkodás magasabbrendű. A szocialista terengedő kőkorszakból a tőkés-gazdasági rendszer velejáróit: az anarchiát a termelésben, az ötletszerűséget a munkában, a munkaerők és más erőforrások ésszerűtlen elosztását. „A mi előnyünk az — mondja Sztálin elvtárs —, hogy nem ismerünk túltermelési válságot... hogy a mi termelésünkben nincsen anarchia, mert terengedő gazdaságot folytatunk.”

Első Állami Tervünk során a munkásosztály a Párt irányításával nagyszerű győzelmeket ért el. Ennek ellenére elmondhatjuk-e, hogy a munkásosztály káderei az üzemek és gyárak vezetésében hibátlanul dolgoztak? Allíthatjuk-e, hogy minden munkásigazgató megértette és a gyakorlatban átültette „az új mód on való vezetés” elvét? Második Állami Tervünk foglalkozik ezzel a kérdéssel és rámutat arra, hogy szükséges „a vezetőszervek személyes felelősségének megerősítése”. Itt is Sztálin elvtárs mutatja meg az utat: „Ahol hiányzik a személyes felelősség, ott szó sem lehet a munka termelékenységének valamennyire is komoly emeléséről, a termékek minőségének megjavításáról...” Idei terjedataink között pedig e két probléma fontos helyet foglal el.

Mi tehát a teendő? A munkásigazgató személyes felelősségének fokozása elsősorban magának az igazgatónak a szakmai hozzáértésén múlik. Ha tisztában van a gyár minden termelési kérdésével, ha politikailag és ideológiailag felkészült, akkor érzékeli a felelősséget. Munkájában több gondosságot tanusít, éberségét állandóan fokozza. Természetesen azonban, hogy a munkásigazgató személyes felelősségének megerősítése nem szakítható el a gyári pártszervezettől. A pártszervezetnek szüntelen bíráló támogatásban kell részesíteni a munkásigazgatót. Bírálnia és támogatnia kell egyidőben, mert így teszi jobbá a munkáját. A bírálatból és támogatásból a munkásigazgató lesz úri magának azt, hogy osztálybízalomból került helyére és tudnia kell, mivel tartozik osztályának, a Pártnak.

Új Állami Tervünk teljesítése és túlszárnyalása nagymértékben függ a munkásigazgató személyes felelősségéről. (p.)

## BELFÖLDI ESEMÉNYEK

# 46 letartóztatás a „Comcar”-nál

BUKAREST. — Az élelmezésügyi minisztérium alapos vizsgálatot indított a Comcar állami vállalat tevékenységében mutatkozó hibák és mulasztások felderítésére. A vizsgálat során megállapították, hogy a munkásosztállyal szemben ellenséges magatartású, korrupt és üzérkedő egyének gátolják a munka zavartalan menését.

A munkásosztály érdekeivel ellentétes magatartást tanusító elemek befurakodtak a Comcar felelős helyeire és jelentős károkat okoztak az államnak s egyben akadályokat gördítettek a munkásnegyedek lakóinak zavartalan hűselltatása elé. Többek között az állatszállításoknál nem alkalmazták a szükséges óvintézkedéseket s ezzel előidézték a vágóállatok egy részének elpusztulását. A vizsgálat során megállapították továbbá, hogy a helytelen tárolás következtében jelentős mennyiségű hús romlott meg. A húst nem az előirányzott terv szerint osztották szét. Ezzel elégedetlenséget keltettek a fogyasztók sorában.

Az illetékes hatóságok vizsgálatának eredményeként a Comcar fővárosi központjában és az egyes vidéki központokban több felelős személy ellen eljárást indítottak. Eddig 46 személyt tartóztatnak le.

## Gyeken minden dolgozó földműves jegyzett a Scânteia Háza

GYEKE. — A Scânteia Ház felépítésére indított mozgalom hatalmas visszhangra talált az ország dolgozóinak sorában. Kolozs megyében is egyre növekszik a jegyzési bizottságok előtt megjelent dolgozó földművesek száma.

rási Gyeko község dolgozó földművesei. Az elmúlt év december 31-ig a község valamennyi dolgozó földművese jegyzett a Scânteia Ház alapjára. Legtöbbszörben két részletben fizetik ki a jegyzett összeget, de számos dolgozó földműves egy részletben egyenlített felajánlását.

A jegyzésben kimagasló eredményeket értek el a mőcsi já-

## Nagymennyiségű gép, gyapot és samot-tégla érkezett a Szovjetunióból

IASI. — Az Agerpres Távirati Iroda jelenti Iasi-ból, hogy az utóbbi napokban Ungheni határszállomáson keresztül nagymennyiségű anyag érkezett a Szovjetunióból.

Az érvényben lévő kereskedelmi szerződés alapján a Szovjetunió nagymennyiségű gyapotot, papírvágógépet, samot-tégla léglát és más anyagot küldött, amelyek hozzájárulnak második Állami Tervünk teljesítéséhez és túlszárnyalásához.

## NAGYVÁRADON

az ARLUS téli helyiségében ünnepi külsőségek között nyílt meg Bihar megye 1949 évi ipari megvalósításait tükröző kiállítás. A megyei Szakszervezeti Tanács szervezte kiállítás jelentős mértékben hozzájárult a dolgozók erőfeszítésének népszerűsítéséhez.

## HAVAD

Geges és Vadasd községek dolgozói önkéntes munkával újjáépítették a Havad és Vadasd között levő hidat. Az önkéntes munkán kívül anyagi alapot is gyűjtöttek a hidépítés céljára. A hidépítés munkáját Veres Miklós utmester vezette, mint szakmunkások résztvettek Orbán Lajos és Dajta Jeremiás utászok. A munka megszervezéséből mindhárom község ideiglenes bizottsága kivette a részét.

## BORSZÉKEN

az egészségügyi minisztérium támogatásával korszerű kétemeletes, új melegfürdő épült. Az új fürdőépület a fürdőtelep központjában áll. Földszintjén fürdőkabinokat, két pihenőszarnokot helyeztek el, míg az emeleten orvosi rendelők és különleges orvosi műszerekkel ellátott helyiségek, valamint várószobák vannak. A manzárdon a vendégszobákat és két társalgót helyeztek el.

## MAROSSZENTGYÖRGYÖN

folyt le a marosi felsőjárás kultúrthozai közötti verseny egy része. Tíz község kultúrthozai találkozott a versenyben, négy énekkarral, kilenc táncsoporttal és színjátszó csoporttal.

## KÖZLEMÉNYEK

### SZOLGÁLTATÓ SZERTÁRAK

#### JANUÁR 10-ÉN, KEDDEN:

3. sz. állami gyógyszerár Mihály Vitéz-tér 32. 5. sz. állami gyógyszerár Szabadság-tér 10. 9. sz. állami gyógyszerár Mécok-utja 110.

A ROMÁN NÉPKÖZTÁRSASÁG KÖZPONTI MÉHESZEGYESÜLET Kolozsmegyei Fiókjá 1950 január 11-én, szerdán délután 6 órakor tartja a rendes márciusi előadását a Köztársaság-utca 22. szám alatt az egyesület helyiségében. Előadást Mócsy István tart Vendégeket szívesen látunk. Előadás díjtalan.

## SZÍNHÁZ - MOZI - OPERA

### AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Január 11-én, szerdán este fél 8 órakor: A FURFANGOS ÖZVEGY (negyedszer).  
Január 13-án, pénteken este fél 8 órakor: A FURFANGOS ÖZVEGY (ötödször).  
Január 14-én, szombaton este fél 8 órakor: 14-69-ES PÁNCEL-VONAT. (Tizedszer.)  
Január 15-én, vasárnap délután fél 4 órakor: MOSZKVAI JELLEM. (Tizedszer.)

### AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Január 12-én, csütörtökön este fél 8 órakor: BAHCSISZARAJI SZOKÓKUT, táncjáték 4 felvonásban. Sorozatszám: 472.  
Január 15-én, vasárnap este fél 8 órakor: BÉNYÓ. Sorozatszám: 473.  
Január 17-én, kedden este fél 8 órakor: CIGÁNYBARÓ. Sorozatszám: 474.

## TEMESVÁRON

a megyei fogyasztási szövetkezetek szövetsége a megyebeli szövetkezetek között számos mezőgazdasági gépet, gépkatarrészt, valamint nagymennyiségű kovácszenet osztott szét. Így a zombolyai, rékási, csákovai, gátaljai, lipai, dottai, nagyszentmiklósi, perjámosi, niczkyfalvi, szinérzségi és birdaj szövetkezetek összesen 3080 ekevasat, 338 ekaszarvat, 205 esoroszlót, 4700 ekaszarvat és 43 vagon kovácszenet kaptak. A falusi szövetkezetekhez tartozó mezőgazdasági gépközpontok között az utóbbi két hónapban 23 vetőgépet, 50 ekét, 30 kukoricavetőgépet és 50 cséplőgépet osztottak szét.

## RESICAN

a kohászati osztályon a múlt évi Állami Terv befejeztével általános javítási munkálatokat végeztek. Az osztály 80 tagból álló hegesztő csoportja elhatározta, hogy önkéntes munkával 200 acélfélfeszítő készüléket készít. Egy ilyen készülék elkészítési ideje 100 óra. A 20 készüléket a munkások egy hónap alatt készítették el.

## GIURGIUBAN

most jelent meg az első helyi lap amelynek címe „Viata Noua”. A lap az RMP vlasca megyei vezetőségének és a megyei ideiglenes bizottság hivatalos orgánuma.

## TEMESVÁRON

a vasúti főműhely munkásai a volt „Lyra” mozi helyiségében most avatták fel a műhely második vörös sarkát.

IDŐJÁRÁS. Közép-Európa nagyrészt csendes, ködös és igen enyhe időjárás uralkodik. A Szovjetuniót borító rendkívül hideg légtömegek azonban hétfőn este Skandinávián át ismét megindultak déli irányban és így a következő napokban a Kárpát-medencét is el fogják érni, lehűlést okozva. Erdélyben hétfőn felhős, ködös, de enyhe volt az idő. Kolozsváron délben 0 fok, este 9-kor -2 fok volt a hőmérséklet, a légnyomás este 762 mm., süllyedő irányzatú.

A következő 24 órában élénkebb északnyugati, északi széllel, felhőátvonulások, a köd feloszlik, több helyen, főleg északon és keleten havazás, havaseső. A hőmérséklet máig változik, holnap süllyed.

### MOZIK MŰSORA:

**CAPITOL:** A pupos lovacska. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.  
**MAXIM GORKIJ:** A pupos lovacska. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 óra.  
**MUNKÁS MOZGÓ:** Rózsa virágzás. Szép, zenés szovjet film. Magyar feliratokkal. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.  
**POPULAR:** Az aranyhegyek. Előadások kezdete: 3, 5, 7, és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.  
**ÚJ IDŐK:** Szovjet híradó. — A szocialista Moszkva. — Az igazság forrásánál. — Surov. Technicolor. Színes. — Vasárnap délelőtt 11 és 12 órakor matiné.  
**URANIA:** Dencvér. Strauss János színes operett-filmje. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.  
**VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ:** Szibériai ballada. Előadások: 4, 6 és 8 órakor.

# Azt akarjuk, hogy Lenin és Sztálin tanításai szerint éljünk

Mi, a Román Népköztársaság gyermekei, tele vagyunk erővel, lendülettel, szomjasan isszuk magunkba azokat a tanokat, amelyek a békét, a szabadságot és a dolgozók életének javulását hirdetik. A sok jószándék azonban ellankadna, ha a mi helyzetünk is olyan lenne, mint a múltban a polgári időkben babusgatott, elkényeztetett gyermekeké volt. Akiket pedig nem babusgattak az élet, mert agyonhajszolt munkások gyermekei voltak, azok végre megérthették, hogy a jövő szép életének kapui megnyíltak számukra. Erre ráébredtünk, mert Lenin és Sztálin gazdag tanításaiból megismertük mi is az igazi utat. Példa volt számunkra a Szovjetunió gyermekeinek eddigi munkája. Ott a Kom-szol és a Pionir szervezetek olyan új ifjúságot neveltek, akik méltóak a Nagy Októberi Szocialista Forradalom hőseire.

Ezeknek a példaadó gyermekeknek az útjára léptünk mi, amikor nálunk is megalakult az első pionir szervezet. A mi osztágunk a 9. számú osztág. Alig vártuk, hogy a vörös nyakkendő ny-

kunkra köthessük. Megértük. Megértettük jelentőségét és most elindultunk a szervezeti élet felé vezető úton. Megtanuljuk a szovjet pionirok mintájára irányítani önmagunkat. Azt akarjuk, hogy Lenin és Sztálin tanításai szerint éljünk mi is, de éljenek a körünkbe tartozók is. Ötvenegy újonnan avatott máramarosszigeti gyermek büszkén hirdeti, hogy a piros nyakkendő nagyon drága számára. Igérjük, hogy az öntudatunk és a szocializmus építő haza és dolgozói iránti szeretetünk fokozásában méltó viselői leszünk a vörös nyakkendőnek, igazi követői a szovjet pioniroknak. Tanulni akarunk a 9. számú pionir osztag minden egyes tagja, hogy másokat is taníthassunk. Azt akarjuk, hogy nálunk több gyermek olyan legyen, mint amilyenek a szovjet gyermekek. Erre tesszünk erős fogadalmat és kitartunk célunk mellett.

Vidáman köszöni a pionir!

Ficza Szilvia,  
a 9. sz. pionir osztag tagja,  
Máramarossziget

## Olesó konzervet hoztak forgalomba

BUKAREST. — A dolgozók téli ellátásának biztosításáért az állami kereskedelmi vállalatok és szövetkezetek nagymennyiségű olesó konzervet hoztak forgalomba.

A fővárosban már korlátlan mennyiségben osztják a konzerveket. A konzerv-borsó kilója fémdobozban 67 lej, a jobb-fajta borsó kilója 91 lej, a leg-finomabb pedig 118 lej. A zöldbabot 72, 97 és 122 lejés áron, a givécset 81 és 83 lejés áron, a kékparadiesomot 81 lejés áron, a töltött paprikát félkilós csomag-

olásban 67, a paradicsomot 67 lejés áron, a cseresznye és meggybefőttöt 140 lejért, a barackbefőttöt 145 lejért, a körte és őszibarack befőttöt 140 lejés áron, a szilvakompótot pedig 135 lejés áron hozták forgalomba.

# VILÁGOSSÁG SPORT

## 1949 már a tömegsport fellendülésének éve volt, de 1950-ben tovább folytatják a tömegek bevonását a sportba

A budapesti „Népsport” legutóbbi számában foglalkozik a RNK sportjával és ezzel kapcsolatban az Állami Tervvel. A lap az alábbiakat írja:

„Továbbfolytatjuk a tömegek bevonását a sportba. Ennek érdekében új sporttelepeket, sportcsarnokokat létesítünk. Ugyanakkor tömegversenyeket is rendezünk.”

A Román Népköztársaság 1950. évi állami tervének 5. fejezetében a 9. pontban olvashatjuk ezt. Az állami terv más pontjai is tartalmaznak sportra vonatkozó részleteket. A Román Népköztársaság nagy nemzetgyűlése december 28-i ülésén Miron Constantinescu, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének tagja, az Állami Tervbizottság elnöke, ismertette az 1950. évi tervet, amelyet vita után a pótdöntvényekkel együtt december 29-én meg is szavaztak.

Hosszú volt az út, amíg eljutottak eddig. Erdemes az útra visszapillantani, mert tanulságos.

### EGYMILLIO HUMISERT

1944 augusztus 23-a előtt a sport Romániában is a kiváltságosoké volt. A yacht- és szokóklubokban, a tenisz-, célzó-, motor- és autógyógyesületekben hatalmas tagsági díjak voltak. A dolgozók általában a labdarugó, vagy ökölvívó egyesületekben sportoltak, ahol a bíróságmányolók a kiváltságosokból profilkat tenyésztettek ki s azokat beállították a gyárak vagy üzemek hírvetésébe. Ugyan „rab-szolga-sportolók” vert magának hírt a Carmen-cipőgyár, vagy az aradi ITA, amelynek tulajdonosa, kényura Neumann „báró” volt. Adták-vették a játékosokat, ha elköptak, eldobták őket. A bukaresti Venusnak Gabriel Marinescu, Bukarest rendőrfőnöke volt az elnöke, ura és parancsolója. A Venus annakidején egymillió lejért fizetett Humisert, a görög közép-csatornaért, Bodola, Barátky és sokan mások is szerepeltek az adás-vételi listákon. „Sportvezetésükre” nemcsak az üzlet volt jellemző, hanem sok más furcsa ténykedés. Előforruék például az, hogy a Venus a kupadöntőben kikapott a bukaresti Rapidtól. Marinescunak ez természetesen nem tetszett. Kierőszakolta azt, hogy a döntőt újra kell vívni a a döntő

előtti napon különböző címen tartóztatta a Rapid fél csapatát.

Akkoriban Románia sportját az UFSR irányította, a legnagyobb sovinszta-fasiszta rendszerben. — Állami támogatást a sport nem kapott. Egy kivétellel. A Straja Tarii-t támogatták. Ez az alakulat a Hitler-jugend mintájára készült.

1940-től, Antonescu kormányát az OSR-ben, Románia legfőbb sportforumában dühöngött a diktatura s csak 1944 augusztus 23-án változott meg a helyzet. Románia felszabadult, a fasiszták eltűntek a sportból is, de a polgári tökérsrendszer reakciós csoportjai még ott voltak. A Kommunista Pártira várt a tisztogatás szerepe. Megalakult az OSP, majd 1945 március 6-án történt nagyobb változás: megalakultak a népi sportszervezetek. Leküzdötték a régi parasztpárt maradványait is.

A SZAKSZERVEZET KÉZBE VESZI A NÉPI SPORTOT — 600.000 INDULÓ!

1947 júniusában az Országos Szakszervezeti Tanács szervei vették kézbe a népi sport irányítását, megalakultak a megyei szervezetek s már az első évben 600.000 fiú és leány indult a népi sportversenyeken.

1948-ban az atlétika fejlesztésére vették az irányt. Kiírták a népi futóversenyeket, a triatlonokat és az ifjúsági kupaversenyeket. Ebben az évben 82.975 addig nem sportolt ifjú és lány indult el a versenyeken. A különböző sportágak tömegversenyein 421.000 induló volt.

EZERSZÁMRA KÜLDIK A SPORTSZEREKET VIDÉKRE

1949 már a gazdasági fellendülés éve volt. A textil- és bőrgyárak már sportszereket, mezeket is kellő mértékben tudtak készíteni és a felszerelés nemcsak mennyiségileg szaporodott, hanem minőségben is jobb lett, sőt jelentős árleszállítások következtek be. Hatszázannyi sportszert gyártottak, mint 1948-ban.

Vidékre küldték: 98.000 mezt, 84 ezer nadrágot, 22.000 pár tornacipőt, 15.000 labdarugó-, röp-, kézi- és kosárlabdát, 12.000 pár futó- és kézilabdacipőt, 9500 edzőruhát,

5000 uszónadrágot, 8000 pár asztalacipőt, 12.000 diszkosz, gerelyt, sulygolyót és gránátot és így tovább. Ezeknek 60 százalékát az üzemi sportolók között osztották szét.

Felállították a sportszergyárak gyártmányait forgalomba hozó szerveket is. Az utóbbiak 1950-ben kiküszöböltek az addig észlelt hiányosságokat. Az elosztást decentralizálják, vagyis minden megyében hivatalos elosztószerveket állítanak fel.

### 969 ÚJ SPORTLÉTESÍTMÉNY

Valamennyi sporttelepet és sporttermet szovjet mintára minőség és méret szempontjából egyenesítik. A sporttelepek építésére, illetőleg átalakítására vonatkozó munkák előkészületeit már megtették.

1949-ben 969 új sportlétesítmény készült el. Nagyrésztük az ifjúság önkéntes rohammunkájával, 47 futópálya, 203 labdarugójátéktér, 103 kosárlabdapálya és így tovább, 99 tornatermet alakítottak át, illetve építettek újat.

A sportolók tömege is megszáporodott. Másfélmillió induló volt a tömegversenyeken s köztük pontosan 344.244 nő! A munkás ifjúsági kupában több mint 800.000 induló volt a népi siverenyeken 21.161-en vettek részt, a népi sakkbajnokság 105.546, a népi uszóverseny 57.326 indulót hozott. A „Közönség Május 1-ét” verseny 223.732 sportolót mozgató meg az Októberi Szocialista Forradalom megünneplésére rendezett versenyen 347.888 sportoló vett részt az egész Népköztársaságban. A jelvénytörző versenyeken 120 ezer induló vett részt s noha a szintek igen magasak voltak, mégis 1960 arany jelvényt osztottak ki.

(Folytatjuk).

## KAPÁSBÓL

A SZOVJETUNIÓ szövetsége 2 férfi és 1 női szízt hívott meg Finnországból, hogy résztvegyenek a szovjet szízt edzőtáborozásán. A svédok is kaptak meghívást, tekintettel arra, hogy versenyük van, csak a jövő hét folyamán tudnak eljutni tenni a meghívásnak.

# Légenben felszámolják a muitat

Az új utat keresik a falu dolgozó földművesei

LEGEN. — (Kiküldött munkatársunktól) A sűrű téli köd homályba burkolja a tájat. A gidres-gödörös, nyom nélküli havas uton zilálva baktatunk előre. A sűrű köd miatt nem lehet látni tisztán még az utszéli fákat sem. A falu végén öreg, kopott, írásos tábla köszönti az érkezőt, jelzi Légen. A falu rozogant nád-fedeles viskói, szalmatetős vályogházai, — mint fűnélküli legelőn az éhes csorda, — egymástól távol, szétszórtan buslakodnak. Néha-néha a házak közötti távolságot egy korhadt fűzfag-kerítés szeli ketté, mintha azt akarná mondani, hogy eddig és nem tovább tart a joga az egyik, vagy másik szomszédnak.

## A MULT

A 650—700 lelket számláló falu a felszabadulásig emberemlékezet óta a legnagyobb elnyomatásban, kizsákmányolásban és tudatlanságban élt. Pedig a légeni földművesek hangyaszerzővel dolgoztak. VIRRADATTÓL, sőt estig robotoltak, hogy biztosítani tudják a mindennapi betevő falatot. De munkájuk gyümölcsének nagyrészt más tulajdonosoké volt. A falu földesurai és kulákjai féktelenül kizsákmányolták a falu dolgozóit.

## A munkásosztály harca nyomán

Légenben is felragyogott az új élet csillaga. A falu dolgozó földművesei az 1945-ös földosztáskor fölparcellázták és egymás között kiosztották a volt földesurak birtokait. A légeniek magukévá tették a RMP jelszavát „azé a föld, aki megműveli”. Minden légeni dolgozó földműves — nemzetiségre való tekintet nélkül — földet kapott. Aki nek nem volt egy barázdája sem, az négy hektárt, akinek volt valami kevés — azét kiegészítették, négy hektárra. Nagyot változott azóta a világ. Légenben. Olyan dolgok valósultak meg a faluban, amiről ezelőtt még álmodni sem mertek volna a légeni dolgozók. Önkéntes munkával apaállatistállót építettek. Utakat javítottak, új hidak íveltek át a patakokat. Eltűnt a falu közepéről a kizsákmányoló magánkereskedő boltja is. Aki jónéhány esztendővel ezelőtt szegényen érkezett a községbe. Letelepített, üzletet nyitott s a falu verejtékes munkájából rövid idő alatt 7

Nagy József 300 holdas földesur az összes földjét részbe, legtöbbször harmadába dolgoztatta meg. Ő karbatett kézzel lógatta lábait, s azon igyekezett, hogy minél több munkát sajtoljon ki, az éhbéért dolgozó nincstelen földművekből. Előfordult az is, hogy csak úgy adott földet harmadába megmunkálni, hogy még egy másik darab földet ingyen kellett megdolgoztatni az ő számára. Szabó Gábornak is 300 holdja volt. Szabó Gábor a földjét haszonbérbe adta egy Herzmann nevezetű népszaroló földbérlőnek. Szabó Gábor évégén a földje után járó összeget zsebrevágta. Herzmann is gondoskodott arról, hogy a bérlet ára sokszorosan visszaterüljön neki. Ő is részbe dolgoztatta meg földjét.

Azok, a nincstelenek és szegényparaszatok, akik keserves, izzadságos munkával virradtak fel és sötétedtek el a mezőn, csak kicsi részt kaptak a terményből. Akik heremődon, munkanélkül éltek, kétrészt és sok esetben előfordult az is, hogy háromrészt követeltek a betakarított terményből. Csallós József 100 hold földnek volt a tulajdonosa. Ő is részbe, de leginkább pénzért bérbe munkáltatta meg a földjeit.

hold földet, s két házhelyet hárszol össze. Ma az üzlet helyén szövetkezet van, a dolgozó nép tulajdona. A szövetkezet látja el a falu dolgozóit minden szükséges áruval. Nem szerez többé munkanélkül vagyont senki a légeni földművesek verejtékes munkájából. Abban a lakásban, ahol valamikor Molnár József kulák uraskodott, dőzsölt, henyélt, ma kulturothton van, amely lendületesen elősegíti a falu kulturális felemelkedését. A falu román és magyar ifjai közösen tanulják a román és magyar szindarabokat, verseket, táncokat, énekszámokat, közösen tartják a kulturális rendezvényeket. A multban nagyon sok irástudatlan volt a faluban. Most az analfabéta tanfolyamon tanulják a betűvetés művészetét azok, akiket még etelő a legelemibb emberi jogtól is megfosztott a mult átkos rendszere. Az elmúlt évben 38 analfabéta tanult, az idén 18 tanult meg írni olvasni. S ezzel felszá-

molják Légenben az irástudatlanságot.

## TANULNAK A SZOVJET-PARASZTOKTÓL

Légenben kevés az állattalomány. Nagyon sokan vannak, akiknek csak egy bivalyuk vagy tehénük van. Nem tudnak többet tartani. Nincs takarmány. Ez a körülmény nagyban megakadályozza a földek megmunkálását. Ami kevés jószáguk van, azzal nem győzik a munkát.

— Kevés a takarmány. Nem tudunk több jószágot tartani. Gép kell ide. Traktor, — mondják a légeniek gyűlések alkalmával.

A főnösteiken, amikor az özszevnyült szomszédok, ismerősök, beszélgetnek erről is, arról is. Előveszik az újságot, a brosúrákat, fellapozzák, átolvassák. Mindent megtárgyalnak, meg-hányják-vetik a dolgokat, megvitatják a kérdéseket. A légeniek az olvasóesteken, a brosúrákból megismerték a szovjet mezőgazdaság csodálatos vívmányait. Meggyőződtek a szovjet mezőgazdaság felsőbbrendűségéről. A légeni dolgozó földművesek érzik és tudják azt, hogy másképp nem lehet megszabadulni a mult maradványaitól, hogyha föl nem számolják teljesen, ami még a multa emlékeztet. Tudják, hogy amíg el nem indulnak a szovjet parasztok által járt dicsőséges uton, addig nem építhetnek a régi helyébe új falut, piroscserepes, muskátli ablakos házakat. Addig nem lesz akkora darab kenyérük, amekkorát kívánnak, addig nem tudnak emberi életet teremteni gyermekeiknek.

A légeni dolgozó földművesek rá akarnak lépni erre az utra.

NAGY B. ISTVAN

## Uj Allami Tervünk

# A tejhozam növeléséért

Népelemezésünkben az állati termékek: tej, tejtermékek, hús, zsiradék és tojás, igen fontos szerepet játszanak. Az emberi szervezet felépítéséhez és életbentartásához legszükségesebb anyagokat tartalmazzák ezek az élelmiszerek. Így tehát az állati eredetű élelmiszerek fogyasztása kihat a dolgozók munkateljesítményére.

Az 1950. évi Állami Terv ötödik szakasza többek között a következőket mondja: „a városi lakosságnak több élelmiszert osztunk szét a következőképpen: ... 92 ezer tonna húst, vagyis 24 százalékkal többet, mint 1949-ben; ... 300 ezer hektoliter tejet, vagyis 40 százalékkal többet, mint 1949-ben; ... 8.100 tonna tejterméket, vagyis 200 százalékkal többet, mint 1949-ben”.

A fenti fogyasztási cikkek termelésének fokozásához több állatra, magasabb termelésre és a termelt javaknak egyenes uton a fogyasztókhoz való eljuttatására van szükség.

Az első feltétel: növelni a szarvasmarha létszámot. Ezt a Terv a következőképpen állapítja meg: „a szarvasmarhák számát 11,3 százalékkal gyarapítjuk”. Hozzáteve ehhez az 1949. évi Terv által előírt és túlfaladt emelkedést, kitűnik, hogy ez év végére kerekén 1 millió 300 ezer darabbal több szarvasmarhánk lesz, mint 1948-ban volt. Ez önmagábanvéve, ha az egyenkénti termelés nem is emelkedne — 30 százalékkal több tehéntejet, illetve tejterméket jelentene. Igen ám, de az 1950. évi Állami Tervről szóló törvény szövegében ezt is látjuk: „a takarmányra fogott minden egyes tehen tejhozama évi 1800 liter”. (Az állami gazdaságokra vonatkozóan). Nincsen pontos számadatunk arra nézve.

hogy eddig mennyi volt az évi tehenenkénti tejhozam, de becslések szerint 900 liter körül mozog. Az állami gazdaságok tehát ennek keretén kétszeresét fogják termelni. Ez a tej pedig nem kerül fekete utakra, hanem hivatalos áron jut el a dolgozó asztalára.

Az elmaradott módszerekkel dolgozó állattenyésztőkben felmerülhet a kérdés, hogy miként állítják elő a magasabb létszám el-tartásához és a magasabb termelés biztosításához szükséges takarmányt? A Terv erre is világos választ ad: a magán és kollektív gazdaságokban növelik a takarmányterületet a vetésterület 8-tól 38 százalékkal. Az állami gazdaságokban 108,4 százalékkal. Ez tehát biztosítja a szükséges takarmány-mennyiséget.

Van azonban még valami fontos a vaj és a pasztörözött tej előállítására vonatkozóan. Különösen ami a kolozsvári lakosságot illeti. A Terv kimondja, hogy az év folyamán befejezjük a kolozsvári tejpasztelizáló üzem építését is.

Végezetül emlékezzünk meg még egy másik megoldódó fontos kérdéssel: a zsiradék-ellátásról. Állami Tervünk a sertésállomány további 43 százalékos szaporítását irányozza elő, ezzel közel megháromszorozza sertésállományunkat az 1948. évihez viszonyítva. A sertés takarmányozásában olyan fontos hűvelyes magvak és burgonya vetésterülete is jelentősen növekedik.

A fenti megvalósítások teljesítése a dolgozó földművesek feladata. A falusi dolgozók kövessenek el minden lehető, hogy az új Állami Terv előírásait ne csak teljesítsük, de jelentősen túlfaladjuk.

N. M.

# Felavatták a hóstáti szövetkezetet

KOLOZSVAR. — Már beszámoltunk arról, hogy a hóstáti dolgozó földművesek értékesítő és fogyasztási szövetkezetet létesítettek. Az új szövetkezetet január 9-én nyitották meg. Január 6-án a szövetkezet vezetősége átvette a „Harigita” szövetkezet Liliom-utcai üzlethelyiségét, berendezéssel, áruval együtt és a hóstáti földeszek szolgáltatása állította. Az üzlet megnyitása ünnepélyes formában történt. Az üzlethelyiség zsufolá- sáig megtelt dolgozó földművesekkel. Megjelentek a megyei szövetkezeti szövetség kiküldöttei, valamint a MNSz képviselői is. Megnyitó beszédet Zágoni Szabó Ferenc ügyvezető elnök mondott. Megvilágította a hóstáti dolgozó földművesek előtt azt a segítséget, melyet a Fogyasztási Szövetkezetek Megyei Szövetsége nyújtott a hóstáti szövetkezetnek. A hóstáti dolgozók nevében köszönetet mondott a Magyar Népi Szövetségnek.

## AZ IDEIGLENES BIZOTTSÁG MEZŐGAZDASÁGI ÜGYOSZTÁLYA

felhívja a város területén lakó dolgozók figyelmét, hogy napraforgó vetőmagjukat a Monostori Állami Gazdaságban cseréljék ki tisztított és a gazdák által jól ismert Állami Gazdaság vetőmagcseréjét január 9-től kezdődően naponta délután 2 és 6 óra között végzi. A csere alkalmával mindenki vigye magával a napraforgómag beszállítására vonatkozó jegyzőkönyv-másolatot. Ennek alapján anyai vetőmagot cserélnek ki, amennyit ilyen címen a jegyzőkönyvben feltüntettek. A mag-csere január 9 és 19-e között történik. A dolgozó földművesek lehetőleg csoportosan jelenkezzenek a vetőmag cseréjére. A cserélendő mag tiszta minőségű legyen. el-lenkező esetben a mintagazdaság ott helyben kijelöltje azt és a munkadíjat a gazos-mag tulajdonosa köteles megtéríteni.

hogy a Román Munkáspárt irányításával megmutatta a hóstáti dolgozóknak a helyes utat.

Ezután Zsigmond Ferenc, a megyei szövetség kiküldöttje mutatott rá a szövetkezet jelentőségére. Igéretet tett, hogy a megyei szövetség a falusi és városi dolgozók kapcsolatának elmélyítéséért a jövőben minden támogatást megad, fiókküzleteket és mezőgazdasági gépkölcsönző osztályt is létesítenek.

A dolgozó földművesek örömmel fogadták a szónokok beszédeit. Lukács Mihály, a MNSz helyi szervezetének elnöke a hóstátiak nevében igéretet tett, hogy a mezőgazdasági munka fellendítésével és a szövetkezet megszilárdításával hozzájárulnak a munkások és dolgozó földművesek szilárd szövetségének elmélyítéséhez.

A megyei szövetkezeti szövetség már az első nap bebizonyította a hóstáti dolgozóknak, hogy igérete nem csupán pusztán szó. 470 ezer lej értékű árut adott hitel-számlára az új szövetkezetnek.

Igy a szövetkezetnek már 560.000 lej értékű árukészlete van.

A szövetkezet megalakításával lehetővé vált a hóstáti dolgozóknak, hogy olcsó ipari cikkekhez jussanak. 642 lejért készíthet 125 lejért sárgavásznat, 1132 lejért férfi ruhaszövetet vásárolhatnak. Ezenkívül a szövetkezet akciós áruval is ellátja a hóstáti dolgozókat. Még a hét folyamán 125 tagnak szövetet, sárgavásznat, kartont és egyéb ruhaanyagot osztanak. Az akciós áruk elosztását beiratkozási sorrendben, osztály-harcos alapon végzi a vezetőség.

A hóstáti szövetkezetben csere-áru készlet is van. Sárgavászon 108, karton 162, cáj 280 lejért. Ezekért az áruért a földművesek terményt adnak, hivatalos áron.

A hóstáti földeszek fogyasztási szövetkezetében egyre több dolgozó földműves iratkozik be. Kezdetben 268 tag volt, de az üzlet megnyitáskor még 85 tag iratkozott fel és ez a szám egyre gyarapszik.

# Jól jövedelmez a gyapottermesztés az azerbajdzsáni kolhozparasztnak

Azerbajdzsán gyapottermelői tavaly óriási sikereket értek el. Nemcsak a háború előtti, hanem az 1948. évi termelés színvonalát is meghaladták, s néhány ezer tonna gyapotot szállítottak az államnak a tervelőíráson felül. A köztársaság dohánytermelői három hónappal a kitűzött határidő előtt fejezték be az évi tervet. Az előírázatnál 1000 tonnával több dohányt termeltek.

A „Lenin” kolhoz 51 mázsa gyapottermést ért el hektáronként, vagyis kétszerannyit, mint amennyit a terv előírt. A kolhozparasztnak csak a tervelőírás felül termelt gyapotért több mint kétfélszáz rubelt kaptak. Figyelemreméltóak azok az eredmények is, amelyeket a finomszálu gyapottermelő kolhozparasztnak értek el.

Szamedov Kudrát, a Szocialista Munka Hőse csoportja 80 mázsa termést ért el hektáronként. A kolhozparasztnak hazafiar lendülete anyagilag is szépen jövedelmezett. Az „Aziszbekov” kolhoz dolgozói családonként átlag 8000 rubel készpénzt, 40 mázsa gabonát és egyéb terméket kaptak munkanapjalkért. Számos család épít saját házat, sokan vásárolnak gépkocsit, rádiót. Tavaly csak a shamhori körzetben hét falusi villanytelepet, 14 klubházat és más kulturintézményt építettek.

(TAS-SZ)

## 86 születés,

## 2 gyerek elhalálozás

történt 1949-ben Bonchida nagyközségben. A 86 román-magyar nemzetiségű újszülött közül 84 éi, a legjobb egészségnek örvendő. Mondanunk sem kell, hogy a gyermekhalandóságnak ez a lecsökkenése egyrészt példamutató az egész ország és minden körö-ros számára, másrészt pedig fokmérője egészségügyi helyzetünk és különösen anya- és csecsemővédelmünk általános javulásának.

Valamikor nem is olyan régen, például 1939-ben, általános- ságban hazánk 100 csecsemője közül 20 pusztult el az első életévében. Ma gyermekehalandóságunk országos viszonylatban is felére csökkent. Mi az oka ennek a javulásnak? S mi az oka különösen az óriási

bonchidai fellendülésnek ezen a téren? Bonchida nagyközség Asszonyai terméke- nyek. 8 ágyas szül- háza oly kitűnően működik és annyi asz- szony veszi igénybe, hogy most gondolkod- na a kibővítésére. A ter- hes asszonyok már szülés előtt orvoshoz járnak s a terhesség egész tartama alatt orvosi felügyelet alatt maradnak. A szülés a szülőházban sokkal tisztább, egészsége- sebb körülmények kö- zött megy végbe, mint odahaza, az úgyneve- zett házi szülésnél. Amikor már a bonc- hidai anya hozaköltö- zik, újszülöttjére to- vábbra is orvos ügyel.

hogy a gyermek ren- desen fejlődik-e és a legkisebb rendellenes- ségnél közbelépnek, nem várják meg, amíg a baj súlyosab- bá válik. Kitűnően működő szülőotthon és gyerek- diszpenzár, bizalom- az orvosban és a tu- dományban, ingyenes segítség és állami gyógyszer. Egyszóval: jólműködő anya- és csecsemővédelem. Ime: ez a titka a bonchidai eredménynek.

A gyermekhalandó- ság terén nemrégén ugyanilyen jó ered- ményt jelentett Bán- ffyhunyán is. Idén bi- szonyára még sok ilyen eredményt kövölnek orvosi körünk. Virganc gyerme- keink egyre inkább vasgynörökké cseré- pednek. Sz. A

1950. évben

# A köztisztasági hivatal új munkamódszerrel, tehergépkocsik vásárlásával, a külvárosi utcák tisztántartásával járul hozzá a város fejlődéséhez

KOLOZSVÁR. — A város ideiglenes bizottságának köztisztasági hivatala az 1950. évben az elmúlt év tapasztalatai alapján a munka helyes megszervezését, a technikai nehézségek felszámolását és a munka szigorú ellenőrzését határozta el. A munkaterv elkészítése során komolyan foglalkoznak a külvárosi utcáinak tisztántartásával is.

A köztisztasági hivatal irányítása alatt jelenleg 135 utcaseprő, nyolc tehergépkocsi nyolc gépkocsivezetővel, 27 rakodó, 4 jelzőszemlélyel, 7 lovas szekér 9 kocsisal, 3 istállóester segítségével végzi munkáját. Az utcaseprők a múlt évben 8 csoportra osztva végezték munkájukat. A csoportok munkáját külön csoportok ellenőrizték. A jövő évben az utcaseprőket 16 csoportba osztják. Minden egyes csoport élére csoportfelelőst állítanak, aki a munkát irányítja és ellenőrzi. A csoportfelelős a jövőben szigorúan ellenőrzi a járdák leseprését is.

Az utcaseprők részére bevezették a norma szerint végzendő munka díjazását. Három csoportot állapítottak meg: betonozott uton egy ember 4800 négyzetméter területet kell megseperjen, kövezett uton a norma 4200 négyzetméter, míg a köves uttesten 3400 négyzetméter a megállapított norma. Természetesen, hogy a téli hónapokra más norma megállapítást szerkesztenek. Hasonlóképpen megállapították a szemelhorodó járművek normáját is. Az utóbbiaknál már is alkal-

mazzák és az eredmény azt igazolja, hogy úgy a dolgozók, mint a város vezetősége jól jár. Nem egy esetben máris túlhaladták a normát.

A munka helyes megszervezése feltétlenül az utcaseprők számának növelését vonja maga után. A nehézség ezen a téren az, hogy kevesen vállalkoznak erre a munkára. Kellő számú utcaseprő nélkül azonban a város utcáinak köztisztaságát megoldani nem lehet.

Jelen pillanatban a városi szemétkiállításra 8 gépkocsi áll a hivatal rendelkezésére. Ez kevés. A külvárosokban a szemétkiállításra 7 szeméthordozókerék végzi a munkát lassan és nehézkesen megy. A szemétkiállítás a várostól 2 kilométerre fekvő Bivaly-rétre hordják. Ez azt jelenti, hogy az igás szerelvény naponta legfeljebb 3 köbméter szemétkiállítást lehet elhordani, nem is említve, hogy az állatok tartása sokba kerül. A köztisztasági hivatal a jövő évben két tehergépkocsi beállításával akarja helyettesíteni a lovaszekeret és ezzel a munka meggyorsítását éri el.

A munkaterv véglegesen ugyan nem oldja meg a város köztisztaságának kérdését, de minden esetre nagyban elősegíti. Már az a tény, hogy terv alapján az utcaseprők politikai nevelésére is gondot fordítanak, komoly eredmény. Ennek keretében többek között analfabéta tanfolyamot szerveznek, amelyen 46 írni-olvasni nem tudó dolgozót tanítanak a betű-

vetésre. Az egészségügyi kérdésekre is komolyabb gondot fordítanak. Téli időkre bakancsot, meleg ruhát osztottak ki. Ingyen fürdővel pedig elősegítik a betegség megelőzését. A hivatal kéri a város lakosságát, hogy a szemétkiállításoknál, amelyekben a házi szemétkiállítást, öntözzék meg, hogy a szemétkiállítások a bacillusokkal teli por ne fertőzze meg a dolgozókat. A központi kintinban bő és olcsó kosztot biztosítanak a nehéz munkát végző utcaseprők részére.

A városi szemétkiállításra jelenleg a Bivaly-rétre szállítják ki. Gondolni kell azonban arra is, hogy a központi tavaszi olvadás alkalmával, de különösen a nyáron, a városi terület telepedésé válhat. Különösen veszélyes lehet a Szamosfalva felé kiépülő városnegyed dolgozóinak egészségére. Javasoljuk, hogy ezt a kérdést a városi ideiglenes bizottság szemétkiállítás kiállításával oldja meg. Egység el a szemétkiállítás és ezzel egyszer s mindenkorra megoldódott ez a kérdés.

A köztisztasági hivatal a munka területén munkamegszervezésével, a technikai hiányosságok — a gépkocsik, munkaerő — pótlásával és a külvárosi utcák köztisztasági helyzetének javításával sokban hozzájárul ahhoz, hogy a város képe esztétikailag is megváltozzék. Az egészségvédelem mellett ez sem elhanyagolható szempont.

Általános közkívánatra! Január 11—17-ig!

## a „Vörös Csillag“ Mozgó bemutatja a SZTÁLIN-díjjal kitüntetett SZIBÉRIAI BALCADA

című végig színes, zenés filmet

Szereposztás:

Andrei Balasov . . . . . Vladimir Drujnicov  
Natasa Malinina . . . . . Marina Ladanina  
Tacov Burmac . . . . . Boris Andreev

Az előadások kezdete 4, 6, 8 órakor  
Vasárnap délelőtt 11 órakor Matiné

TECHNICOLOR!

## HETI LOTO

A január 9-iki húzason a következő számok nyertek:

I. Csoport: 24, 27, 66, 3, 19  
II. " 53, 53, 31, 12, 64

Az e heti prémium:  
450.100 lej

8. TÓTH VIORICA, Cluj, Str. Gheorgheni Nr. 31, Buletinul de Insciere la Bir. Pop. Nr. 13.131/1947 eliberat de Politia Cluj. TkV (SI)

9. LEB IDA, Cluj, Str. Karl Marx Nr. 59, Bonul de Consignatie Nr. 1598 din 20 Decembrie 1949. eliberat de „Consignatia“ Intreprindere Comerciala de Stat din Cluj. TkV (SI)

10. BUDAI ZOLTAN, Cluj, Str. Szenci Molnar No. 5, Carnetul de Student Nr. 1.427—1949. eliberat de Facultatea de Drept a Universitatii Bolyai din Cluj. TkV (SI)

11. PÁL VENCZEL Cluj, Piata Abatorului Nr. 8—9. Dovada de minor Nr. 32.974/1948, eliberat de Bir. Pop. a Politiei Cluj. TkV (SI)

12. ASZTALOS IULIU, Cluj, Str. Axente Sever Nr. 3, Livretul de Pensie Nr. 1084—1945, eliberat de Casa Generala de Pensii din Bucuresti. TkV (SI)

13. TÖKES Julia Cluj, Str. Manastur Nr. 61, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 33897—1947, eliberat de Politia Cluj. 10801

14. FARKAS Ecaterina Cluj, Str. Anton Pan Nr. 3—5, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 38.482—1948, Dovada de ramanire in Cluj, eliberat de Politia Cluj, precum si legitimatie de intrare si esire Nr. 122, eliberat de Uzinele „Herbák János“ Cluj. 10816

15. SZALMA Gavril Cluj, Str. Gelu Nr. 2, Cartea de Membru Nr. 3.203 eliberat de Cooperativa „Victoria“ din Cluj. TkV (SI)

16. Soția lui SZABÓ Josif Cluj, Str. Csaba Nr. 108, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 18166—1947, Szabó Josif Dovada de minor Nr. 1404—1949, Szabó Anna Dovada de minor fara numar din anul 1948, eliberat de Politia Cluj. 10825

ERZSEBET-UTON 4 komfortos lakrészből álló villa holdas kerttel egészben vagy öröklakás-sokként, KÖZPONTBAN 1—2 szoba öröklakások 50.000—80.000. KAZINCZI-utcában nagy, kertes, beköltözhető családi ház 250.000. MONOSTORI-uton beköltözhető családi ház 350.000 eladó. Ügyfelünk részére keressünk központi üzlethelyiséget, mellékkelhelyiségekkel, költségtérítéssel. Modern külföldi gyártmányú zománcozott asztali kályha eladó. „Vulcan“ ingatlanforgalmi iroda, Molotov 24. 10812

### ALLAST KAPHAT

JÖLFÖZŐ, megbízható bejárónőt keresek. Berthelot 13, földszint. TkV (SI)

MEGBÍZHATÓ mindenest keresek azonnalra. Papp Tiborné, Petőfi-utca 31. 10821

KERESEK napi néhány órára beteg gyermek mellé gondozónőt. Jó referenciákkal jelentkezni: Erős, Dávid Ferenc-utca 12. 10823

### KÜLÖNFELEK

MENYASSZONYI ruhák, sty-lak, keszörök kikölcshözése. „Dahlia“ Horea-ut 35. TkV

ELVESZETT szemüvegem megtalálója 1000 lej jutalmat kap Széchenyi-tér 40 szám alatti trafikban. 10803

KERESEK NYELVTANÁRT, aki biztos módszerrel sürgősen megtanít románul. Cimeket December 30-utca 10 szám alatt, a házmesternek kérem leadni. 10807

### Elveszett okmányok

#### PIERDERI DE ACTE

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánítták:

Urmatoarea e acte personale au fost pierdute si posesorii lor le declara nule de drept in mainile oricui s-ar afla:

1. BODÓ MARIA, Cluj, Str. Ecaterina Teodoriu Nr. 11, Registrul de intrare si esire Nr. 25608, Borderou Nr. 3009, Formularul I., Recensamantului Nr. 1. 10779  
2. CSUBIRKAI ALEXANDRU, Cluj, Str. Hegel Nr. 13, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 2670—1945, eliberat de Politia Cluj. — 10780

3. ELEKES MARGARETA, Cluj, Str. Széchenyi Nr. 13, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 41.337—1947, eliberat de Politia Cluj. — Gr. 251

4. PERNES ANDREI, Cluj, Str. Muncitorilor Nr. 26, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 38.565—1947, eliberat de Politia Cluj. — Gr. 252

5. BIRÓ IOSIF, Cluj, Str. Baritiu Nr. 12, Factura, numerotat dela 1 pana la 50. 10796

6. SCOALA ZOOTEHNICA Beclean, jud. Someș, Chintata Nr. 155 din 31. III. 1948, in valoare de 20.000 Lei, eliberata de Scoala de Agricultura din Simleul Silvaniei; Chintata Nr. 11 din 9. IV. 1948, in valoare de 6400 Lei, eliberata de Liceul Veterinar Medias; Chintata fara numar in valoare de 3600 Lei, eliberata de Andreas Mihail din Medias la data de 21. III. 1948. — TkV. (SI)

7. TODORUTIU CORNELIA, Cluj, Str. Calvin Nr. 22, Certificatul Provizoriu de Doctor in Medicina, Nr. 3766 din 14 Octombrie 1948, eliberat de Rectoratul Universitatii Babes din Cluj. TkV. (SI)

VESZEK cipész-varrógépet, simát vagy balkarut. Hunyadi-tér 8, cipészet. 10817

„JUNKERS“ gáz-vizmelegítő, fejmosótál és három, nagy belgatúrkör eladó. Kövespad-utca 55. 10818

VESZEK kifogástalan, modern 3 vagy 4+1-es rádiót. Szeker nyés írógéppúzlet, Molotov-utca 16. 10819

ELADÓ kifogástalan városi bunda, szürke koverkó-huzattal. Dónát-ut 34, délután 4 órától. 10822

FEKETE, női kabát, kistermetre és sötétkék közepetermetre, eladók. Molotov-utca 32, ajtó 2. 10824

KERESEK megvételre jókarban lévő teljes kombinált szoba és konyhabutort, Bodor Miklós, Budai Nagy Antal 20. TkV (V)

ELADÓK: kétajtós ruhaszekrény, előszoba-fal, márványlappos mosdó. Rákóczi-ut 67. 10751

MODERN 4+1-es rádió eladó. Pata-utca 100, Gyurkovits. 10815

### INGATLAN—LAKÁS

GYÜMÖLCSÖS házhely, 33x11 méteres, állomás mellett 65.000, villanymelegítő 4000 lejért eladó. Samoil Micu-utca 1, ajtó 2, délután 2—3-ig. 10802  
KÉT DIÁK szállást kaphat. Bodor, Budai N. Antal-utca 20. 10808

ELCSERÉLNEM Pasteur-utcai butorozott szobámat, — fürdőszobahasználattal, — ugyanolyanért Horea-, Karl Marx-, Traian-ut környékivel. Esetleg üres szobával is. Cimeket „Hivatalnok“ jelígre a kiadóba kérek. 10820  
HAZÁT, öröklakását, házhelyét, gyümölcsösét, szántóját gyorsan, jó áron akarja eladni, azonnal jelentse VULCAN ingatlanforgalmi irodának. Molotov 24. 10812/a

## APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 6 lej, szombaton 7 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szölg 60 lej, szombaton 70 lej. Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 10 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknek 20 lej pótdíj fizetendő.

### ADÁS—VÉTEL

SZILSKIN-BUNDA eladó. Páris (Pap)-utca 26, ajtó 4. 10719

ELADÓ 34-es típusú, 6 hengeres Mercedes, 12 személyes autóbussz. Generaljavítása teljes. Felszerelve 32x6-os új gumikkal (külső és belső) és egy teljes, 70 szálalékos tartalékkerékkel. Erdéklődni Magyar Népi Szövetségnél, Molotov-utca 16, a 18. számú szobában. TkV (V)

BIZAM-RUHA nagy termetre, román szőnyeg eladó. Roosevelt-utca 2, ajtó 5. Délután 13—17 óráig. 10785

VESZEK teljesen jókarban lévő 36-os fiu bakancsot. Cimeket „36-os bakancs“ jelígre a kiadóba. 10788

MOTORKERÉKPÁRT jó állapotban, 250-től 350 köbcéntig vesznek. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Motorkerékpár“ jelígre a kiadóba kérek. 10798

RUFF VAGY GRATIOSA könyvelési felszerelést veszünk. M. A. T. ügynökség, Budai Nagy Antal-utca 38. 10740

MAJDNEM új szmokingot adnék egy jó férfi kerékpárért. Biró, Móríc Zsigmond-utca 20. 10740

ELADÓ két vaskályha és asztal. Karolina-tér 4, ajtó 7. TkV (SI)

## Heti Loto

A január 2-iki húzason 8-an nyertek, egyenként 52.782 lej, a 422.260 lejes heti prémium felosztása során.

NYERŐSZÁMOK: 70, 21, 72, 85, 67, 11, 74.

### KIK A SZERENCSES NYERŐK?

Buletinszám:	Játékkombináció:
Seria O. A. 938.756	11, 21, 70
967.369	70, 74, 85
Seria O. P. 131.599	11, 70, 21
133.365	70, 11, 85
140.848	72, 74, 70
Seria P 131.186	11, 21, 85
136.220	11, 21, 70
138.697	21, 67, 72